

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
НОВОКИНЕРСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
улица Советская, д. 10, с. Новый Кинер, Арский
муниципальный район, 422031
Тел., факс (84366)9-12-65, (84366)9-12-68, 9-12-60. E-mail: Nkin.Ars@tatar.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯҢА КЕНӘР АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Совет урамы, 10 ичे йорт, Яңа Кенәр авылы,
Арча муниципаль районы, 422031

Тел., факс (84366)9-12-65, (84366)9-12-68, 9-12-60. E-mail: Nkin.Ars@tatar.ru

КАРАР

«27» декабрь 2016 ел

№ 41

Муниципаль мәгълүмат
системаларының эшләве һәм
алардан файдалану тәртибе
турындагы нигезләмәне раслау
хакында

«Мәгълүмат, мәгълүмат технологияләре һәм мәгълүматны яклау турында» 2006 елның 27 июлендәге 149-ФЗ номерлы Федераль закон, «дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт курсатуләрне сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль законның 4 статьясы, Россия Федерациисе Хөкүмәтенең «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт курсатуләрне сатып алу өлкәсендә тәбәк һәм муниципаль мәгълүмат системаларына бердәм таләпләр турында» 2013 елның 28 ноябрендәге 1091 номерлы карары нигезендә " дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт курсатуләрне, Яңа Кенәр авыл жирлеге башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. Яңа Кенәр авыл жирлегенең муниципаль мәгълүмат системаларының эшләве һәм алардан файдалану тәртибе турында күшымтада бирелгән Нигезләмәне расларга.

2. Элеге каарны Арча муниципаль районының рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат рәсми порталында урнаштырырга.

3. Элеге каарның утәлешен тикшереп торуны үз өстемә алам.

Яңа Кенәр авыл жирлеге башлығы

Фәхретдинов Р.Ә.

Яңа Кенәр авыл жирлеге
башкарма комитетының
«27» декабрь 2016 ел,
№ 41 каарына күшымта

**Яңа Кенәр авыл жирлеге муниципаль мәгълүмат системаларыннан
файдалану һәм әшләү тәртибе турында**
НИГЕЗЛӘМӘ

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә жирлекнең муниципаль мәгълүмат системаларын гамәлгә керту, эксплуатацияләү һәм исәпкә алу, муниципаль мәгълүмат ресурсларын файдалану, шулай ук муниципаль мәгълүмат ресурсларын яклау тәртибен билгели.

1.2. Әлеге Нигезләмә максатлары өчен түбәндәге төшенчәләр һәм билгеләмәләр кулланыла:

- мәгълүмат - аларны тапшыру рәвешенә бәйсез рәвештә белешмәләр (хәбәрләр, мәгълүматлар);

- муниципаль мәгълүмат системасы - мәгълүмат базаларында булган һәм аны эшкәртүне тәэмин итә торган, төзелгән, сатып алынган, жирлек бюджеты акчалары исәбеннән тупланган мәгълүмат технологияләре һәм техник чаралар жыелмасы;

- муниципаль мәгълүмат ресурслары - муниципаль мәгълүмат системаларындағы мәгълүмат;

- муниципаль мәгълүмат системасы операторы - жирле үзидарә органы, аның структур бүлекчәсе (жирлек башкарма комитетының вәкаләтле вазыйфаи заты), муниципаль предприятие яисә мәгълүмат системасын эксплуатацияләү, шул исәптән мәгълүмат базасындағы мәгълүматны эшкәрту эшчәнлеген гамәлгә ашыручы учреждение (алга таба - оператор);

- муниципаль мәгълүмат системасы заказчысы (алга таба - заказчы) - жирлек башлыгы, жирлекнең башкарма комитеты, законнарда билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә мәгълүматка ия булучының хокукларын гамәлгә ашыручы һәм жирлекнең муниципаль мәгълүмат ресурсының дөреслеген, актуальлеген һәм ачыктығын тәэмин итүче затлар;

- муниципаль мәгълүмат системалары реестры - муниципаль мәгълүмат системасы, анда электрон формаль рәвештә муниципаль мәгълүмат системалары структурасы һәм эчтәлеге тасвиrlанган (алга таба - Реестр).

Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган башка төшенчәләр «Мәгълүмат, мәгълүмат технологияләре һәм мәгълүматны яклау турында» 2006 елның 27 июлендәге 149-ФЗ номерлы Федераль законда, «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин иту өчен товарлар, әшләр, хезмәтләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль законда (алга таба - контракт системасы турындағы федераль закон) һәм «Дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары

эшчәнлеге турында мәгълүммәттән файдалануны тәэммин итү турында» 2009 елның 9 февралендәге N 8-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән мәгънәләрендә кулланыла.

1.3. Жирлек бюджеты акчалары исәбеннән туплана торган муниципаль мәгълүмат системаларына жирлекнән башкарма комитетына караган искәрмә хокуклары.

1.4. Муниципаль мәгълүмат системалары жирлекнән жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен гамәлгә аширу һәм төрле дәрәҗәдәге хакимият органнары арасында мәгълүмат алмашуны тәэммин итү максатларында төzelә.

II. Муниципаль мәгълүмат системаларының төп бурычлары һәм аларны төзу һәм эксплуатацияләү принциплары

2.1. Муниципаль мәгълүмат системаларын төзу һәм эксплуатацияләү буенча жирлекнән жирле үзидарә органнары эшчәнлеге нәтижәле һәм сыйфатлы муниципаль идарәне тәэммин итүгә, жирлекнән социаль һәм икътисадый үсешенен стратегик һәм оператив бурычларын хәл итүгә юнәлтелергә тиеш.

2.2. Муниципаль мәгълүмат системаларын төзу һәм эксплуатацияләү өлкәсендә төп принциплар түбәндәгеләр:

- законлылык;
- мәгълүмати-технологик инфраструктура элементларын унификацияләү, типовой чишелешләрдән файдалану;
- жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә максималь мәгълүмат бирү;
- системалы якын килү;
- муниципаль мәгълүмат системаларын интеграцияләү.

2.3. Сатып алулар өлкәсендә муниципаль мәгълүмат системалары эшчәнлегенең төп принциплары түбәндәгеләр:

- 1) һәркем очен мөмкин булган мәгълүматның ачыклыгы һәм ачыклыгы;
- 2) контракт системасы турында федераль законда каралган бердәм таләпләрдән, принциплардан һәм алымнардан, Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән сатып алулар өлкәсендә региональ һәм муниципаль мәгълүмат системаларына карата Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларында бердәм таләпләрдән файдалану.
- 3) тышкы системалар белән интеграцияләү юлы белән мәгълүматны икеләтә кертүне төшереп калдыру;
- 4) мәгълүммәттән файдалануны чикләү белән тәэммин ителә торган муниципаль мәгълүмат системаларында катнашучыларның мәгълүматы конфиденциальлеге.

2.4. Муниципаль мәгълүмат системаларын төзу һәм эксплуатацияләү өлкәсендә төп бурычлар:

- яңа мәгълүмати системалар булдыру, шулай ук булган муниципаль мәгълүмат системаларын үстерү һәм камилләштерү;
- кабатлануны бетерү һәм мәгълүмати системалардан файдалануның нәтижәлелеген артыру;

- гражданнар һәм оешмаларның мәгълүммәттән файдалану хокуын гамәлгә ашыруны тәэмин итү;
  - жирле үзидарә органнары эшчәнлеген сыйфатлы һәм нәтижәле мәгълүмати тәэмин итү, шулай ук мәгълүмати, шул исәптән электрон хезмәттәшлекне камилләштерү өчен шартлар тудыру;
  - муниципаль мәгълүмат системаларын төзүгә, модернизацияләүгә, сатып алуга һәм эксплуатацияләүгә бюджет чыгымнарын оптимальләштерү;
  - муниципаль мәгълүмат системаларын төзүгә һәм эксплуатацияләүгә ярдәм итә торган хокукий һәм икътисадый механизмнар булдыру;
  - мәгълүматны яклау.
- 2.5. Сатып алулар өлкәсендә муниципаль мәгълүмат системасы түбәндәге бурычларны хәл иту өчен билгеләнгән:
- 1) заказчылар тарафыннан планлаштыруны автоматлаштыру һәм аларга мәгълүмати-аналитик ярдәм күрсәтү, сатып алуларны гамәлгә ашыру, шулай ук товар сатып алуларны, эшләр башкаруны планлаштыру, тәэмин итүчене (подрядчыны, башкаручыны) билгеләү һәм контрактларны, гражданлык-хокук шартнамәләрен башкару этапларында мониторинглау.
  - 2) бердәм мәгълүмат системасында аны эксплуатациягә керткәнче урнаштырылырга тиешле мәгълүматны гомуморсия рәсми сайтында урнаштыруны автоматлаштыру;
  - 3) сатып алулар өлкәсендә аны файдалануга керткәннән соң бердәм мәгълүмат системасы белән мәгълүмати хезмәттәшлекне тәэмин итү;
  - 4) үзәкләштерелгән сатып алулар вакытында (вәкаләтле органнар, вәкаләтле учреждениеләр катнашында сатып алуларда) һәм махсуслаштырылган оешмалар катнашында электрон имза акчаларыннан файдаланып, электрон формада мәгълүмати хезмәттәшлекне автоматлаштыру һәм тәэмин итү;
  - 5) муниципаль район бюджетын һәм жирлек бюджетын үтәүнен автоматлаштырылган системалары белән мәгълүмати хезмәттәшлекне автоматлаштыру һәм тәэмин итү.

III. Муниципаль берәмлекләрдә мәгълүмат системаларын төзү, сатып алу һәм эксплуатацияләү

- 3.1. Муниципаль мәгълүмат системалары түбәндәге процесста төзелә торган, эшкәртелә һәм туплана торган мәгълүмат нигезендә төзелә һәм файдаланыла:
- жирлекнән жирле үзидарә органнары эшчәнлеге;
  - жирле үзидарә органнарының хакимиятнәң федераль һәм региональ органнары, гражданнар һәм оешмалар белән мәгълүмати хезмәттәшлеке.
- 3.2. Муниципаль мәгълүмат системалары жирле үзидарә органнары каары белән, жирлек башкарма комитетының каары рәвешендә, жирлек бюджеты акчалары исәбеннән төзелә.
- Жирлекнән башкарма комитеты, «Дәүләт һәм муниципаль ихтияжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алу өлкәсендә контракт

системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль законда каралған таләплөрне исәпкә алып, жирлекнәң муниципаль ихтыяжлары өчен муниципаль мәгълүмат системасын төзү буенча хезмәтләр күрсәтүгә заказ урнаштыра.

3.3. Муниципаль мәгълүмат системаларын эшләү (булдыру) аларны эшләү (булдыру) өчен техник мөмкинлек булган очракта гамәлгә ашырыла.

3.4. Мәгълүмат системасын эшләү турында карап кабул ителгән очракта жирлекнәң башкарма комитеты вәкилләре һәм мәгълүматлаштыру өлкәсендә башка квалификацияле белгечләр катнашында эш төркеме төzelә, ул автоматлаштыру объектын тикшерә һәм муниципаль мәгълүмат системасын эшләүгә мәжбүри тәртиптә мәгълүмат системасына таләпләр, мәгълүматны яклау ысуллары һәм ысуллары булган техник бирим төзи.

Мәгълүмат системасын эшли башлау өчен эшче төркемнәң барлық катнашучылары тарафыннан имзаланган техник бирим нигез булып тора.

3.5. Муниципаль мәгълүмат системасын файдаланууга керту эксплуатациягә керту эксплуатациягә жаваплы системаны билгеләү һәм мәгълүматны яклау турында мәгълүмат булган жирлек башкарма комитеты каары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.6. Муниципаль мәгълүмат системаларын эксплуатацияләү тәртибе, гамәлдәге законнар таләпләрен исәпкә алып, оператор тарафыннан билгеләнә.

3.7. Сатып алулар өлкәсендә контракт системасын мәгълүмати тәэммин итү максатларында жирлекнәң башкарма комитеты сатып алулар өлкәсендә региональ һәм муниципаль мәгълүмат системаларына карата Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән бердәм мәгълүмат системасы белән интеграцияләнгән сатып алулар өлкәсендә муниципаль мәгълүмат системасын төзөргө хокуклы.

Әлеге система тәэммин итәргә тиеш:

контракт системасы турында Федераль законның 1 статьясындагы 1 олешендә курсәтелгән мөнәсәбәтләр кысаларында сатып алулар өлкәсендә контракт системасында катнашучыларга мәгълүмат (шул исәптән автоматлаштырылган) булдыру, эшкәртү, саклау һәм бирү;

2) туры килүне тикшереп тору:

а) заказчыга расланган һәм житкерелгән сатып алуларны гамәлгә ашыру өчен финанс белән тәэммин итү күләме турында мәгълүматка, сатып алулар планнарына кертелгән финанс белән тәэммин итү күләме турында мәгълүмат;

б) сатып алуларның план-графигына кертелгән мәгълүмат (алга таба шулай ук - план-графика), сатып алулар планнарында булган мәгълүмат;

в) сатып алулар башкару турында хәбәрнамәләрдә булган мәгълүмат, закупкалар турындагы документларда, план-графиклардагы мәгълүматта;

г) сатып алулар турындагы документлардагы житкерүчеләрне (подрядчыларны, башкаручыларны) билгеләү беркетмәләрендәгә мәгълүматны;

д) контракт проекты шартларын тәэммин итүчене (подрядчыны, башкаручыны) билгеләү беркетмәсендә булган контракт төzelүче сатып алуда

катнашучыга электрон документ рэвешенде жибэрелэ торган контракт проекты шартларын;

е) заказчылар тарафынан төзөлгэн контрактлар реестрына кертелгэн контракт турында мэгълүмат, контракт шартлары;

3) контракт системасы турында Федераль законда каралган электрон документларны имзалау өчен көчәйтегэн квалификацияле булмаган электрон имза (алга таба - көчәйтегэн электрон имза) куллану;

4) житкерүчене (подрядчыны, башкаручыны) билгеләүдә электрон документ рэвешенде катнашуга заявкалар бирү, шулай ук сатып алуны гамәлгә ашыру турында хәбәрдә күрсәтелгэн көнгө һәм вакытта мондый заявкаларга керү мөмкинлеген ачу. Шул ук вакытта сатып алударда катнашучыларга әлеге файдалану мөмкинлеген ачу турында реаль вакыт режимында мэгълүмат алу мөмкинлеге тәэмин итегергә тиеш.

3.8. Сатып алудар өлкәсендә муниципаль мэгълүмат системаларының эшләве һәм алардан файдалану тәртибе, Россия Федерациисе Хөкүмәтенең 2013 елның 28 ноябрендәге «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтуләрне сатып алу өлкәсендә региональ һәм муниципаль мэгълүмат системаларына Бердәм таләпләр турында» 1091 номерлы каары белән билгеләнгән үзенчәлекләрне һәм таләпләрне исәпкә алыш, әлеге Нигезләмә белән билгеләнә. Россия Федерациисе Хөкүмәтенең 2013 елның 28 ноябрендәге 1091 номерлы каары белән расланган бердәм таләпләр "Интернет" мэгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә бердәм мэгълүмат системасының бердәм сайтында дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алудар өлкәсендә бердәм мэгълүмат системасы белән тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алудар өлкәсендә муниципаль мэгълүмат системасы үзара хезмәттәшлегендә кулланылырга тиеш.

3.9. Әлеге Нигезләмәнен 3.7 пунктында күрсәтелгэн мэгълүмати системаларны бердәм мэгълүмат системасы белән интеграцияләү тубәндәге юллар белән гамәлгә ашырыла:

1) күрсәтелгэн системаларның бердәм мэгълүмат системасы белән бердәм мэгълүмат системасына гарантияләнгән тапшыруны һәм анда электрон документлар һәм мэгълүмат урнаштыруны тәэмин итә торган, контракт системасы турында Федераль законда каралган мэгълүмат системасы белән мэгълүмати үзара бәйләнеше. Мондый электрон документлар һәм мэгълүматны формалаштыру сатып алудар өлкәсендә муниципаль мэгълүмат системаларында гамәлгә ашырылса, мондый электрон документларны һәм мэгълүматны бердәм мэгълүмат системасында урнаштыру сроклары турында Федераль законда каралган санны исәпләү мондый электрон документлар һәм мэгълүматны бердәм мэгълүмат системасына керү вакытын теркәү мизгеленән башлана;

2) күрсәтелгэн мэгълүмат системаларыннан бердәм мэгълүмат системасы белешмәләре базаларыннан файдалану;

3) күрсәтелгэн системаларда эшкәртелә торган мэгълүматка карата бердәм технологик һәм лингвистик таләпләр билгеләү;

4) сатып алулар түрүндө мәгълұматны рәсми сайтта ұншаңтыру.

3.10. Сатып алулар өлкәсендә муниципаль мәгълұмат системасында ұншаңтырылырга тиешле мәгълұматны формалаштыру тәртибе, әлеге системаны төзегендә һәм эксплуатацияләгендә кулланыла торған мәгълұмати технологияләр һәм техник қаралар, контракт системасы түрүндө Федераль законның 4 статьясындагы 10 өлеше таләпләрен үтәу максатларында дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, әшләр, хезмәтләр сатып алулар өлкәсендә бердәм мәгълұмат системасы булған муниципаль мәгълұмат системасын әлеге системаларны теркәгеннән соң, контракт системасы түрүндө Федераль законның 4 статьясындагы 6 өлешендә каралған тәртиптә гамәлгә ашыру максатларында интеграцияләү мөмкинлеген тәэммин итәргә тиеш. Шул ук вакытта муниципаль мәгълұмат системасын бердәм мәгълұмат системасында теркәү контракт системасы түрүндө Федераль законның 4 статьясындагы 6 өлеше нигезендә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органы билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла. Бердәм мәгълұмат системасы белән интеграцияләнгәннән соң сатып алулар өлкәсендә муниципаль мәгълұмат системасы башка мәгълұмат системалары белән хезмәттәшлекне тәэммин итәргә тиеш.

3.11. Муниципаль мәгълұмат системалары операторлары мәгълұмат системаларында мәгълұматның дөреслеге, шулай ук жирлекнең хокукий актларында башкасы билгеләнмәгән булса, аны вакытында актуальләштергән өчен җаваплы.

IV. Муниципаль мәгълұмат ресурсларыннан файдалану

4.1. Муниципаль мәгълұмат ресурсларыннан файдалану, жирлекнең тиешле мәгълұмат ресурсларыннан файдалану тәртибен билгели торған каарлары (норматив хокукий актлары) нигезендә муниципаль мәгълұмат системалары операторлары белән килештереп башкарыла.

4.2. Муниципаль мәгълұмат ресурсларыннан жирле үзидарә органнары мәнфәттәрендә файдалану, органнар арасында мәгълұмати алмашу, аларның компетенциясе һәм эшчәнлеге мәсьәләләре буенча түләүсез нигездә башкарыла.

4.3. Муниципаль мәгълұмат ресурсларыннан (тиешле муниципаль мәгълұмат системасыннан мәгълұмат алу) кызыксынуучы зат муниципаль мәгълұмат системасы операторына юллама нигезендә башкарыла.

4.4. Муниципаль мәгълұмат ресурсларыннан файдалану мәгълұмат системалары операторлары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

4.5. Конфиденциаль мәгълұмат категориясенә яисә шәхси мәгълұматларга қарамаган муниципаль мәгълұмат ресурсларыннан файдалану элементе һәм мәгълұмат чөлтәрләре, Интернетни да көртеп, аша гамәлгә ашырылырга мөмкин.

4.6. Сатып алулар өлкәсендә муниципаль мэгълүмат системасында бердәм мэгълүмат системасында кулланыла торган белешмәлек, реестрлар һәм классификаторлар кулланылырга тиеш.

4.7. Сатып алулар өлкәсендә муниципаль мэгълүмат системасы һәм бердәм мэгълүмат системасы арасында мэгълүмат алмашуга таләпләр, телекоммуникация каналлары буенча мэгълүмат тапшыруның ысуллары, сроклары (чорлылығы) мондый алмашу кысаларында бердәм мэгълүмат системасын куллану тәртибе белән билгеләнә, аны билгеләү контракт системасы турында Федераль законның 4 статьясындагы 6 өлешендә каралган.

4.8. Сатып алулар өлкәсендә муниципаль мэгълүмат системасыннан бердәм мэгълүмат системасына тапшырыла торган мэгълүмат һәм документлар бердәм мэгълүмат системасында һәм контракт системасы турында Федераль законның 5 статьясындагы 3 өлешендә каралган электрон мәйданчыкларда көчәйтелгән электрон имза белән имзалана.

4.9. Сатып алулар өлкәсендә муниципаль мэгълүмат системасы төбәк һәм муниципаль системалардан файдаланучыларның тәүлек буе түләүсез файдалана алуын тәэммин итәргә тиеш (Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2013 елның 28 ноябрендәге каары белән расланган 12 һәм 13 бердәм таләпләрдә каралган очраклардан тыш). N 1091) курсәтелгән системаларда урнаштырылган мэгълүматка танышу һәм файдалану өчен, шулай ук аны автоматик (кешे катнашыннан башка) программа-аппарат чаралары белән эшкәрту өчен.

4.10. Сатып алулар өлкәсендә муниципаль мэгълүмат системасы мондый системадагы мэгълүматны бердәм мэгълүмат системасында урнаштыруны тәэммин итәргә тиеш, шул исәптән аны "Интернет" мэгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтта бастырып чыгару максатларында.

4.11. Сатып алулар өлкәсендә муниципаль мэгълүмат системасы экран формаларын тиешле мэгълүматлар белән тутыру, электрон документны әлеге системаларның тиешле бүлгөндә аерым файл рәвешендә, шулай ук региональ һәм муниципаль системаларның башка мэгълүмат системалары белән үзара хәзмәттәшлеге юлы белән урнаштыруны тәэммин итәргә тиеш.

4.12. Сатып алулар өлкәсендә муниципаль мэгълүмат системасын программалы тәэммин итү тубәндәгеләрне тәэммин итәргә тиеш:

а) электрон документлар һәм мэгълүмат хәрәкәте тарихы турында, шул исәптән муниципаль системада мэгълүматны формалаштыру, имзалау, урнаштыру, үзгәрту һәм алу, мондый гамәлләрнең төгәл вакыты һәм эчтәлеге турында белешмәләрне, шулай ук күрсәтелгән гамәлләрне гамәлгә ашыручы затлар турында мэгълүматны теркәү һәм саклау;

б) муниципаль системада урнаштырылган мэгълүматның бөтенлеге һәм һәркем файдалана алырлык булуы;

в) мэгълүматны муниципаль системада урнаштыру датасын һәм вакытын, шулай ук бу системада мэгълүматның соңғы үзгәрү датасын һәм вакытын билгеләү мөмкинлеге бирү;

- г) әлеге системалардан файдаланучыларның корректлы булмаган гамәлләре вакытында муниципаль системаның эшкә сәләтлелеген саклап калу;
- д) муниципаль системаның яисә аның компонентларының базасын торғызу максатларында мәгълүматның һәм документларның резерв күчермәсе.

V. Муниципаль мәгълүмат системаларын исәпкә алу

5.1. Муниципаль мәгълүмат системаларын исәпкә алу Гамәлгә тапшырылган муниципаль мәгълүмат системалары турында белешмәләр реестрына кертү буенча гамәлләр жыелмасыннан гыйбарәт. Мәгълүмат системасының аерылгысыз өлешен тәшкил итүче мәгълүмати ресурслар аның составында исәпкә алына.

Муниципаль мәгълүмат системалары реестрын төзү, алып бару һәм техник яктан тәэмин итү функцияләрен жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән Реестр операторы гамәлгә ашыра.

5.2. Реестр түбәндәге максатларга ирешу өчен төзелә:

- яңа төзелгән, гамәлдәге һәм бетерелгән муниципаль мәгълүмат системаларын исәпкә алуга нигезләнгән муниципаль мәгълүмат системаларының бердәм мәгълүмат қырын булдыру;
- мәгълүмат ресурсларыннан санкцияләнгән файдалану мөмкинлеген тәэмин итү;
- идарәне мәгълүматлаштыру өлкәсендә программа һәм техник чишелешләрне унификацияләү;
- муниципаль мәгълүмат системалары һәм алардагы муниципаль мәгълүмат ресурслары турында статистик мәгълүматлар туплау һәм алар нигезендә аналитик мәгълүмат формалаштыру;

- муниципаль мәгълүмат системаларын үстерү тенденцияләрен анализлау.

5.3. Реестрда әлеге Нигезләмәнен 1 нче күшүмтасы нигезендә белешмәләр бар һәм Арча муниципаль районның рәсми сайтына урнаштырыла.

5.4. Реестрның оператив идарәсе мәгълүматны кертү процессларын автоматлаштыруның махсуслаштырылган чарагарыннан файдаланып, тиешле мәгълүматлар базасын озата барып, гамәлдәге классификаторлар һәм кодлардан файдаланып, шундый ук билгеләнештәге автоматлаштырылган системалар белән интеграцияләнә.

5.5. Реестр кулланучылары Реестр операторы тарафыннан билгеләнә.

5.6. Реестр кулланучылары:

- Реестр мәгълүматыннан файдалана ала;
- Реестр мәгълүматлары нигезендә формалаша торган аналитик һәм белешмә материаллар алалар;
- Реестр операторына үз тәкъдимнәрен һәм муниципаль мәгълүмат системаларын исәпкә алу процедурапарын юллыйлар.

5.7. Сатып алулар өлкәсендә муниципаль мәгълүмат системасының программалы тәэмин ителеше һәм техник чарагары электрон журналда курсәтелгән системада мәгълүмат булдыру һәм урнаштыру операцияләрен

исәпкә алуны, шулай ук аннан контракт системасы турында Федераль законда каралган мәгълүматны һәм документларны бердәм мәгълүмат системасына күчерүне тәэмин итәргә һәм суд, хокук саклау органнары һәм сатып алулар өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле органнар гарызnamәләре буенча Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә һәм очракларда әлеге электрон журналлардан өзөмтәләр формалаштырырга (төзергә) мөмкинлек бирергә тиеш.

5.8. Сатып алулар өлкәсендә муниципаль мәгълүмат системасы әлеге системада урнаштырыла торган мәгълүматны 10 ел дәвамында, әгәр Россия Федерациясенең норматив хокукий актларында башкасы каралмаган булса, саклауны тәэмин итәргә тиеш.

VI. Реестрны формалаштыру тәртибе

6.1. Реестрга кертү өчен файдаланыла торган муниципаль мәгълүмат системалары турында белешмәләр тапшыру бурычлары муниципаль мәгълүмат системалары операторларына йәкләнә.

6.2. Муниципаль мәгълүмат системаларын Реестрга кертү өчен муниципаль мәгълүмат системалары операторлары вәкаләтле белгечкә түбәндәгे документларны тапшыра:

- әлеге Нигезләмәнең 2 нче күшымтасы нигезендә форма буенча гариза;
- әлеге Нигезләмәнең 3 нче күшымтасы нигезендә муниципаль мәгълүмат системасының (электрон һәм көгөзь варианtlарда) теркәү картасы;
- мәгълүмат системасын классификацияләү операторы тарафыннан гамәлдәгә законнар нигезендә шәхси мәгълүматларның мәгълүмат системасы классын урнаштыру акты (шәхси мәгълүматларның мәгълүмат системасында эшкәртелгән очракта).

6.3. Кергән документлар 6.2 пункты нигезендә 14 көнгә кадәр карала. Кабул ителгән карап нәтижәләре буенча мөрәҗәгать итүчегә дәлилләнгән язма жавап җибәрелә.

6.4. Исәпкә алу объекты турында курсәткечләр реестрына кертү нәтижәләре буенча мөрәҗәгать итүчегә әлеге Нигезләмәнең 4 нче күшымтасы нигезендә форма буенча документ бирелә.

6.5. Реестрга түбәндәгे очракларда мәгълүмат системалары турында мәгълүмат кертелми:

- тапшырылган документларның һәм аларда булган белешмәләрнең гамәлдәгә законнар таләпләренә туры килмәве;
- хисап объекты турында дөрес булмаган һәм (яисә) тулы булмаган мәгълүмат күзаллаулары.

VII. Реестрга үзгәрешләр кертү

7.1. Реестрга үзгәрешләр түбәндәге очракларда кертелә:

- яңа муниципаль мәгълүмат системасын файдалануга керту;
- гамәлдәге муниципаль мәгълүмат системаларына үзгәрешләр керту;
- муниципаль мәгълүмат системаларын эксплуатацияләүне туктату, шулай ук алар нигезендә яңа мәгълүмат системалары булдыруга китерә торган гамәлдәге муниципаль мәгълүмат системаларына шактый үзгәрешләр, ёстәмәләр керту.

7.2. Реестрга үзгәрешләр керту муниципаль мәгълүмат системалары операторлары тарафыннан бирелә торган мәгълүматлар нигезендә Реестр операторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

7.3. Реестрдагы мәгълүматны үзгәрту турсындағы белешмәләр әлеге Нигезләмәнең 7.1 пунктында күрсәтелгән хәлләр барлықка килгән вакыттан алыш 10 көн эчендә Реестр операторына мәгълүмат системасы операторы тарафыннан жибәрелә.

7.4. Реестрга үзгәрешләр керту турсындағы документларны карау алар кергән көннән алыш 2 атна эчендә гамәлгә ашырыла, муниципаль мәгълүмат системасы операторы кабул ителгән карап турсында хәбәр итә.

7.5. Реестр операторы Реестрга кертелә торган үзгәрешләр турсындағы мәгълүматларны сакларга тиеш.

VIII. Муниципаль мәгълүмат системаларында булган мәгълүматны һәм муниципаль мәгълүмат ресурсларын яклау

8.1. Мәгълүматны яклау түбәндәгеләргә юнәлдерелгән хокукий, оештыру һәм техник charalar кабул итүдән гыйбарәт:

- мәгълүматны хокуксыз файдаланудан, юкка чыгарудан, модификацияләүдән, блоклаудан, туплаудан, бирудән, таратудан, шулай ук мондый мәгълүматка карата башка хокуксыз гамәлләрдән яклауны тәэмин итү;
- чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген саклау;
- мәгълүмattan файдалану хокукин гамәлгә ашыру.

8.2. Муниципаль мәгълүмат системалары операторлары түбәндәгеләрне тәэмин итәргә тиеш:

- мәгълүмattan файдалану хокуки булмаган затларга мәгълүмattan рөхсәт ителмәгән файдалана алуны булдырмау һәм (яисә) аны тапшыру;
- мәгълүматка рөхсәт ителмәгән фактларны вакытында ачыклау;
- мәгълүмattan файдалану тәртибен бозуның тискәре нәтижәләре мөмкинлеген кисәтү;
- мәгълүматны эшкәртүнең техник charalaryna йогынтыны булдырмау, нәтижәдә аларның эшчәnlеге бозыла;
- муниципаль мәгълүмат системасындағы белешмәләрнең резерв күчермәсе;
- аңа карата санкциясез керү нәтижәсендә модификацияләнгән яисә юк ителгән мәгълүматны кичекмәстән торғызу мөмкинлеге;
- мәгълүматның ялангынлығы дәрәжәсен дайми контролльдә тоту.

8.3. Муниципаль мэгълүмат системаларын төзөгэндэ һәм эксплуатацияләгәндә кулланыла торган мэгълүматны яклау методлары һәм ысуллары гамәлдәге законнар таләпләренә туры килергә тиеш.

8.4. Мэгълүматны яклау буенча гамәлдәге законнар таләпләрен үтәү очен жаваплылык муниципаль мэгълүмат системалары операторларында ята.

8.5. Сатып алулар өлкәсендә муниципаль мэгълүмат системасын төзегэндә һәм файдаланганда мэгълүматны яклау өлкәсендәге мөнәсәбәтләрне, шулай ук электрон имзаны куллану өлкәсендәге таләпләрне жайга сала торган Россия Федерациясенең закон һәм башка норматив хокукий актларында каралган таләпләр үтәлергә тиеш.

8.6. Сатып алулар өлкәсендә муниципаль мэгълүмат системасы эшендә планлы тәнәфесләрнең суммар дәвамлылығы бердәм мэгълүмат системасы эшендә планлы тәнәфесләрнең суммар дәвамлылығына куела торган таләпләргә туры килергә тиеш.

Мэгълүмати системалардан файдаланучыларның сатып алулар өлкәсендә муниципаль мэгълүмат системасында урнаштырылган мэгълүматка көрүе мөмкин булмаган планлы техник эшләр үткәру зарурлығы булганда, бу хакта хәбәр рәсми сайтының тәп битендә (ул булганда) эшләр башланганчы кименде бер тәүлек кала, шулай ук бердәм мэгълүмат системасының рәсми сайтында урнаштырылыша тиеш.

8.7. Сатып алулар өлкәсендә муниципаль мэгълүмат системасы эшендә планнан тыш өзеклекләр барлыкка килгән очракта, бу системада урнаштырылган мэгълүматтан мэгълүмат системаларыннан файдаланучыларның файдалана алын тәэммин итү мөмкинлеге булмауга китеrerлек йә сатып алулар өлкәсендә муниципаль мэгълүмат системасыннан мэгълүматны бердәм мэгълүмат системасына тапшыру мөмкинлеге булмаган очракта, сатып алулар өлкәсендә муниципаль мэгълүмат системасының рәсми сайтында (алар булган очракта), шулай ук керү мөмкинлеге туктатылганнан соң 2 сәгатьтән артмаган вакытта бердәм мэгълүмат системасының рәсми сайтында мэгълүматны алу мөмкинлеген туктату сәбәпләре, датасы һәм вакыты, шулай ук мэгълүматны яңадан алу датасы һәм датасы курсәтелгән белдерү урнаштырыла.

Муниципаль берәмлекләрдә мәгълүмат
системалары турындағы нигезләмәгә
1 нче күшымта

**Муниципаль мәгълүмат системалары реестрында булган
МӘГЬЛҮМАТЛАР**

1. Гомуми белешмәләр (объектның теркәү номеры, исеме, билгеләнеше, функцияләре, эшләү стадиясе һәм чираты, структурасы, эчтәлеге).
2. Реестрда объектны теркәү турында (белешмәләрне теркәү датасы, белешмәләрне үзгәрту датасы, объект турында белешмәләрне төшереп калдыру датасы, объектны теркәү өчен нигез).
3. Мәгълүмати системаны формалаштыру һәм актуальләштерү чыганаклары (алга таба - ИС) турында, янарту чоры турында.
4. ИС төзү, эксплуатациягә керту өчен нигез булган документлар турында.
5. Гамәлгә керту елы турында.
6. Финанслау чыганаклары һәм күләмнәре турында.
7. ИС уйлап табучы, уйлап табучы яғыннан ИСны хуплау срокы турында.
8. ИС операторы турында.
9. ИС эшчәнлеге тәртибен билгели торган документлар турында.
10. Эшләү һәм гамәлгә аширу тирәлеге турында (операция системы, мәгълүматлар базалары белән идарә итү системы), озата бару технологияләре һәм мәгълүматны эшкәрту режимы, Интернет чөлтәренә тоташтырулар барлыгы турында.
11. ЯС жайланмасы урыны турында.
12. ИС тагы лицензияләр, сертификатлар, таныклыклар, аттестатлар турында.
13. ИС ның тышкы файдаланучылары турында.

2 нче күшымта
муниципаль берәмлекләр турында нигезләмәгә
мәгълүмати системалар
(Бланкта)

Авыл
башлыгына _____
жирлеге _____

**Муниципаль мәгълүмат системалары реестрына кертү турында
ГАРИЗА**

1. _____
(гариза бирүче оешманың тулы исеме)
исеменнән _____ реестрда теркәүне сорый
(Ф.И.А. житәкчे)
муниципаль мәгълүмат системалары

_____ (мәгълүмат системасының тулы исеме)
2. Муниципаль мәгълүмат системалары турындагы нигезләмә белән таныш.
3. Документларны карау һәм исәпкә алу процессында безгә оештыру характеристы
һәм үзара хезмәттәшлек мәсьәләләре буенча оператив хәбер итү өчен, без
вәкаләтле

(Ф.И.Аи., вәкаләтле зат вазыйфасы,

тел., факс, E-mail)

4. Безнең реквизитлар:

Иsem:

Почта адресы:

Телефон, факс:

e-mail:

http:

5. Түбәндәге документлар исемлеге:

1. Мәгълүмат системасын эксплуатациягә кертү турында курсәтмә бирү
документының күчермәсе.
  2. Муниципаль мәгълүмат системасының теркәү картасы.
  3. Шәхси мәгълүматларның мәгълүмати системасын классификацияләү акты
(кирәк булганда).
  4. _____
6. Гаризада һәм күшымтада бирелә торган документлардагы белешмәләрнен
дөреслеген түбәндәгеләр раслый:

Вазыйфа _____
ФИАи
МӨНЕР УРЫНЫ

Муниципаль беремлеклэрдә мәгълүмат
системалары турындагы нигезләмәгә
3 нче күшымта

**Муниципаль мәгълүмат системасында
ТЕРКЭЛҮ КАРТАСЫ**

1.	Тулы исеме	
2.	Кыскартылган исеме	
3.	Объектны билгеләү	
4.	Объект функцияләре	
5.	Стадия һәм эшләнмәләр чираты	
6.	Объект структурасы	
7.	Объектның этажлелеге	
8.	ИС формалаштыру һәм актуальләштерү чыганаклары	
9.	Яңарту чоры	
10.	Исеме, датасы, документның номеры - ИС (модернизацияләү) булдыру очен нигезләр	
11.	Исеме, датасы, документның номеры - ИСны эксплуатациягә көртү очен нигез	
12.	Гамәлгә көртү елси	
13.	Бюджет ҹараларын финанслау күләме	
14.	Башкаручының исеме (әзәрләүчө)	
15.	Эшкәртүче яғыннан ярдәм итү срокы	
16.	Оператор	
17.	ИС урнаштыру урыны	
18.	ИС эшчәнлеге тәртибен билгели торган документ (документның исеме, датасы һәм номеры)	
19.	Мәгълүматны эшкәртү режимы (кулланучы, күпкулланучы)	
20.	челтәренә тоташу булу Интернет	
21.	Уздыру технологияләре һәм көрү мөмкинлеген оештыру	

22.	Эшлэү hэм гамэлгэ ашыру тирэлэгэ түрүнда мэгълүматлар (ОС*, СУБД*)		
23.	ИС ка лицензиялэр, сертификатлар, таныклыклар, аттестатлар исемлэгэ (номерлары, бирү датасы, эш итү вакыты, кемгэ hэм кем тарафыннан бирелгэн)		
24.	Тышкы файлдаланучылар (оешмалар) исемлэгэ (ИС hэм аца керэ тортган ИР*** тышкы файлдаланучылар тарафыннан кулланыла тортган документларны курсэтергэ)		
25.	ИС*****кулланган хезмэллэр исемлэгэ		
Хезмэлнэц реестр номеры	Хезмэлнэц исеме	Файлдалану ысулы	Искэрмэ
26.	Өстэмэ белешмэлэр		
27.	Интернет чөлтөрэндэ реестрныц электрон версияндэ ИС түрүнда төп белешмэлэрне урнаштыру	эйе юк (нигэллэй)	

*ОС - операция системасы.

** СУБД - мэгълүматлар базасы белэн идарэ иту системасы.

* * * * ИР - мэгълүмат ресурсы.

* * * * БД - мэгълүматлар базасы.

* * * * * Жирлекнэц башкарма комитеты тарафыннан күрсэтелгэн хезмэллэр реестры нигезендэ гражданнарга hэм оешмаларга.

Муниципаль берәмлекләрдә мәгълүмат
системалары турындагы нигезләмәгә
4 нче күшымта

Муниципаль мәгълүмат системалары
ИСЕМЛЕГЕ

РЕЕСТР

№ _____ исәпкә алу объектының идентификация коды

(мәгълүмат системасының тулы исеме)

(мәгълүмат системасы операторы)

Реестрга белешмәләр керту датасы _____

Вазыйфа _____
_____ ФИАи